

Brusič drahokamů navazuje na odkaz středověkých mistrů

16. 10. 2020 12:03

Až do středověku spadají první zmínky o zpracování drahých kamenů. Řemeslo se udrželo dodnes a o výrobky zdobené pestrobarevnými drahokamy je stále zájem. Řada brusičů tak stále nese odkaz jejich dávných předchůdců a snaží se řemeslo zachovat i pro další generace.

„Práce brusiče, ať už drahých nebo skleněných kamenů, je obdivuhodná. Vyžaduje přesnost, trpělivost a velký respekt k materiálu. Každý drahý kámen je navíc jedinečný, a pokud řemeslník udělá chybu, má to fatální následky. Do opravdového mistrovství dorůstá každý brusič dlouhá léta,“ uvedla Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Během staletí se hlavním českým centrem broušení drahokamů stalo Turnovsko. Mezi brusiče, kteří navazují na dlouhou tradici zpracování drahých kamenů v tomto regionu, patří další Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje – Petr Šťastný.

V roce 1991 si založil vlastní brusičskou dílnu, kde pracuje převážně s přírodními materiály a vytváří klasické i vlastní výbrusy šperkových kamenů, které se vyznačují zajímavými tvary, vysokým leskem a často i zvláštními optickými efekty. Ve své práci využívá nejnovější poznatky z různých oborů a bohaté vlastní zkušenosti; spolupracuje s řadou známých šperkařů a restaurátorů.

Prsten s topasem se objevil již v hrobě českého krále Přemysla Otakara I. V době vlády Přemyslovců se totiž rozvíjel obchod s Arábií, kde již broušení kamenů znali, a tak lze předpokládat, že prsten pochází právě odtud.

Za vlády Rudolfa II objevili postup, kdy se spodní plochy broušených kamenů pokrývaly tenkou stříbrnou folií, kámen pak vmáčkli do vosku, kterým se vyplnilo kovové lůžko s drápky. Drápky zajistili tak, aby kámen nevypadl.

V dobách husitské a třicetileté války se na vývoji řemesla nic nezměnilo až do roku 1660, kdy se

zrodil výbrus zvaný trojřadý briliant. Broušené diamanty ve tvaru briliantů v té době nosili jen králové jako jeden z dokladů svého postavení. Technologie broušení se pak z diamantů přenesla na rubíny, safíry, smaragdy, spinely a jiné barevné drahé kameny.

Ve středověku se broušení drahokamů přeneslo z Prahy na Turnovsko, které se v tomto oboru stalo světovým pojmem. Zájem o broušené drahé kameny ale celosvětově vzrůstal takovou měrou, že brusiči nestačili brousit přírodní kameny dostatečným tempem, aby pokryli poptávku. Proto se zhruba od 18. století k broušení začalo používat také sklo.